

Конституційний суд України,
м. Київ вул. Жилянська, б. 14

Громадянина України
Діордіященко Леоніда Івановича

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ

про офіційне тлумачення положень статті 7 Закону України «Про поховання та похоронну справу» у взаємозв'язку з положеннями частини 2 статті 11 Закону України «Про інформацію».

Керуючись п. 2 ст. 150 Конституції України, п. 4 ст. 13, ст. ст. 42, 43 Закону України «Про Конституційний Суд України»,

Прошу Конституційний Суд України:

Надати офіційне тлумачення положень статті 7 Закону України «Про поховання та похоронну справу» у взаємозв'язку з положеннями з частини 2 статті 11 Закону України «Про інформацію».

Предмет необхідного тлумачення:

стаття 7 Закону України «Про поховання та похоронну справу» у взаємозв'язку з положеннями частини 2 статті 11 Закону України «Про інформацію», щодо роз'яснення чи мають особи, фізичні або юридичні, право збирати, зберігати, використовувати, обробляти та поширювати інформацію, яка міститься на могилі чи/або намогильній споруді (прізвище, ім'я, по-батькові, дати народження та смерті, іншої літерної інформації, про померлого; зображення померлого, в його разі наявності; фото намогильної споруди з зображенням померлого, в разі його наявності; фото могили; фото земельної ділянки на якій розташовано могилу; інформацію про географічні та схематичні дані, які вказують на місцезнаходження могили).

Закон України «Про поховання та похоронну справу», стаття 7 Гарантії конфіденційності інформації про померлого.

Держава гарантує конфіденційність інформації про померлого. Надання такої інформації здійснюється відповідно до Закону України "Про інформацію" (2657-12).

Закон України «Про інформацію», стаття 11 Інформація про фізичну особу, частина 2 не допускаються збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та захисту прав людини. До конфіденційної інформації про фізичну особу належать, зокрема, дані про її національність, освіту, сімейний стан, релігійні переконання, стан здоров'я, а також адреса, дата і місце народження.

Обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні:

Відповідно до абз. 5 ч. 1 ст. 2 Закон України «Про поховання та похоронну справу» намогильні споруди - пам'ятні споруди, що встановлюються на могилах та увічнюють пам'ять про померлих. Зрозумілим є той факт, що для ідентифікації кого саме поховано в даній могилі застосовується інформація яка міститься на намогильній споруді. Вона може бути у вигляді літерних знаків, зображень тощо. Метою нанесення даної інформації на намогильні споруди є не тільки можливість ідентифікувати кого саме поховано в даній могилі, але й увічнення пам'яті такої особи, що передбачено положеннями Закону України «Про поховання та похоронну справу». З метою увічнення пам'яті померлих дана інформація повинна бути збережена та передана особам, які зацікавлені в її отриманні, наприклад, які шукають поховання тощо. Таким чином, збирання, зберігання, використання та поширення такої інформації буде слугувати реалізації права померлого на увічнення його пам'яті (дане право закріплене в абз. 5 ч. 1 ст. 2 Закон України «Про поховання та похоронну справу»). Крім того, одною з цілей прийняти Закону України «Про поховання та похоронну справу» було саме створення комплексу заходів, які б увічнювали пам'ять про померлих. Тим більш, що кладовища та інші місця поховань розташовані в загально доступних місцях, до яких мають доступ будь-які особи, які можуть знайомитися з інформацією, яка міститься на намогильних спорудах. Збереження конфіденційності інформації в таких умовах неможливе і особи, які

встановлюють намогильні споруди, фактично надають дозвіл іншим особам на доступ до інформації про померлого в обсязі інформації, яка міститься на намогильній споруді.

З метою реалізації права померлих на увічнення їх пам'яті необхідно створити електронні реєстри (бази даних) в яких буде міститися інформація про місця їх поховання та надати до таких реєстрів доступ (наприклад, розмістивши їх в мережі Інтернет), щоб будь-яка зацікавлена особа змогла знайти місце поховання померлого для увіковічення та вшанування пам'яті померлого. Тим більш, що в даному напрямку вже проводять роботи відповідні державні органи. Так, відповідно до п. 2 Плану затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2015 року № 998-р «Про заходи з увічнення пам'яті захисників України на період до 2020 року» передбачено створити: 1) базу даних щодо поховань загиблих (померлих) осіб, які брали участь у захисті України під час проведення антитерористичної операції. (Відповідальний Український інститут національної пам'яті, Міноборони, МВС, Державна служба у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, Мінрегіон, Мінсоцполітики, обласні та Київська міська держадміністрації). Протягом 2015 року; 2) в Інтернеті веб-сторінку, на якій розмішуватиметься інформація про Національний меморіал "Герої не вмирають", із зазначенням у ньому віртуальних місць поховань воїнів, які брали участь у захисті України під час проведення антитерористичної операції (Український інститут національної пам'яті, Державна служба у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, Міноборони, МВС, Мінсоцполітики, СБУ (за згодою), Мінрегіон, обласні та Київська міська держадміністрації, громадські об'єднання (за згодою)). Протягом 2015—2016 років.

Таким чином, на даний момент вже проводяться заходи по збиранню, зберіганню, використанню та поширенню інформації про померлих. Але існує нагальна потреба в офіційному тлумаченні положень статті 7 Закону України «Про поховання та похоронну справу» у взаємозв'язку з положеннями частини 2 статті 11 Закону України «Про інформацію», щоб реалізуючи одне право померлого не було порушене інше та щоб дані правовідносини проводились у відповідності та на виконання положень чинних Законів України

Щодо процесуальних питань по Конституційному зверненню.

Також звертаємо увагу суду на наступне. В даному випадку не можуть бути використанні рішення Конституційного Суду України від 30 жовтня 1997 року vd971030 vn5-зп та від 20 січня 2012 року № 2-рп/2012 по справі № 1-9/2012. Дані рішення стосуються фізичних осіб – живих людей, а в нашому випадку йдеться про правовий статус померлого. Згідно з:

- ст. 24 Цивільного кодексу України людина як учасник цивільних відносин вважається фізичною особою;

- ч. 1, 2, 4 ст. 25 Цивільного кодексу України здатність мати цивільні права та обов'язки (цивільну правоздатність) мають усі фізичні особи. Цивільна правоздатність фізичної особи виникає у момент її народження. Цивільна правоздатність фізичної особи припиняється у момент її смерті.

Таким чином, померлий не має того обсягу прав, який має фізична особа і має особливий правовий статус. Тому, вважаю, не можна застосовувати в даному випадку п. 3 ч. 1 ст. 45 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Додатки:

1. Ксерокопія паспорту.
2. Ксерокопія ідентифікаційного податкового номеру.
3. Ксерокопія розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2015 року № 998-р.

Конституційне звернення з додатками подається у трьох примірниках.

18 травня 2016 року

/Діордіященко Л.І./